

Zaqatala: son beş ilin uğurlu sədaları

Zaqatalanın gözəlliyini duymaq, ondan bol-bol bəhrələnmək üçün gerek buranın əsrərangiz təbiətinin seyrinə çıxasan, ürəkləri sevindiren uğurlarından xəbər almaq istəsən gerek illerin əks sədasına qulaq asasan və nəticədə görərsən ki, Zaqatalada sözün həqiqi mənasında ürəyi qurub-yaratmaq eşqi ilə döyünənlerin, daşdığı vəzifənin məsuliyyətini dərk edərək burada yüksək işgüzarlıq, qayğıkeşlik yaradanların səyi ilə yeni-yeni gözəlliklər çələngi yarandı. O, sosial iqtisadi inkişaf baxımından respublikanın sevilib seçilən, adı öncüllər sırasında çəkilən regionuna çevrilib. Rayona gələndə vaxtaşırı görüşdüyüm, həmsöhbəti olduğum, özünü görməyə yaxınlarından, həmyaşıdlarından xəbər aldığım Ağsaqqallar Şurasının sədri İsa Əhmədov Zaqatalanın son beş illik inkişaf yolundan yazı hazırlayacağımı biləndə birbaşa bu sözləri vurğuladı:

—Zaqatala dünənki Zaqatala deyil.

Sonra isə olanları, keçənləri, görülən işləri özündə olan məlumatlara görə söhbətimizin mövzusunə çevirdi və ən axırda isə belə söylədi:

—İş gününə sosial quruculuq, abadlıq işləri aparılan ayrı-ayrı ünvanlardan,

ərazisindəki gündəlik istehsal gücü 10 ton olan süd emalı, Yuxarı Tala kəndindəki emal gücü 3 min ton olan tütün emalı zavodları, statistika və baytarlıq idarəsinə yeni idarə binaları, Yaponiya səfirliyinin maliyyə dəstəyi ilə məişət tullantılarının idarə olunması poliqonunun, Qandax kəndində tibb məntəqəsinin, Heydər Əliyev Fondunun maliyyə dəstəyi ilə şəhərin şimal-qərb yaşayış massivində inşa olunan 100 yerlik uşaq bağçası və digər bir-birindən yaraşlıq binalar da son beş ilin məhsullarıdır. Belə bir faktı xatırlatmaq lazımdır ki, abadlıq və quruculuq məqsədilə 2010-cu ildə daxil imkanlar hesabına Aşağı Tala, Qırmır və Göyem kəndlərində “Şəhidlər” kompleksləri, rayon ağsaqqallarının, veteranlarının istirahəti üçün “Çay evi”, stolüstü oyunlar pavilyonu istifadəyə verilmiş, 2011-ci ildə Yuxarı Tala kəndində Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarının xatirəsinə ucaldılan abidədən, asma körpü istiqamətində olan avtomobil yolunda əsaslı şəkildə abadlıq və yenidənqurma aparılmış, tarixi “Balakən qapıları” yenidən tikilərək bərpa edilmişdir. “Dədə Qorqud” meydanının, “28 May” küçəsinin yenidən qurularaq tarixi görkəmlərinin özünə qaytarılması,

ildə rayonun Aşağı və Yuxarı Tala kəndlərinin kənddaxili Zaqatala-Sumaylı, Dardoqqaz, Muxax-Yuxarı Çardaxlar, Mazıx-Qəbizdə, Yuxarı Tala-Meşleş avtomobil yollarına asfalt örtüyü döşənmişdir. Ümumilikdə isə həmin ildə rayonda 21,7 kilometr kənddaxili və kəndarası yol asfaltlanmışdır. Sumaylı-Dardoqqaz avtomobil yolunda, Mirqaz çayı üzərində 24 metr uzunluğunda körpü tikilib istifadəyə verilmişdir. Kəndarası yollarda 2012-ci ildə 12,6 kilometrə asfaltlama aparılmışdır. Zəlzələ nəticəsində qəzalı vəziyyətə düşmüş Muxaxçay üzərindəki körpünün bərpası, 2 körpünün yenidən qurulması da həmin ildə həyata keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 fevral 2013-cü il tarixli sərəncamı ilə 16 min nəfər əhalinin yaşadığı 12 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Zaqatala-Danaçı-Aşağı Çardaxlar avtomobil yolunun təmiri məqsədilə Prezidentin Ehtiyat Fondunun ayrılmış vəsaitlə tikinti işləri aparılmışdır.

Torpaqların, adamların xeyrinə suyun daha da bollaşması, onun təhlükəli anlarının aradan qaldırılması üçün son illərdə dövlət tərəfindən irimiqyaslı tədbirlər həyata keçirilir. Əlbəttə, bu işdə Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin, onun yerlərdəki qurumlarının rolu danılmazdır. Zaqatala Rayon Suvarma Sistemləri İdarəsinin rəisi Fikrət Şərifov bizimlə söhbətində son 5 ildə rayonda bu istiqamətdə görülən işlərə aşağıdakı faktlarla aydınlıq gətirdi:

—Torpaqların su təminatının yaxşılaşdırılması meliorasiya-irimiqyaslı işlərinin həyata keçirilməsinin davam etdirilməsi rayonumuzun 2101 hektar əkin sahələrinin su təminatının yaxşılaşdırılması üçün Alazan nasos stansiyasının və suvarma şəbəkəsinin təmir edilməsinə 2010-2015-ci ilin ötən dövrü ərzində cəmi 711500 min manat vəsait xərclənmişdir. Həmin illər ərzində 88 ədəd hidrotexniki qurğuda 35 min 380 manatlıq təmir işləri görülmüşdür. Son 5 ildə kollektivimizin gücü ilə 2 milyon kubmetrdən çox ildən təmizlənmə işləri aparılmışdır ki, bu da nəzərdə tutulan tapşırığın layiqincə yerinə yetirilməsidir. Rayonumuzun ərazisində mövcud olan çayların yataqlarında 2009-cu ildən üzü bu yana, yeni 2015-ci ilin ötən dövrünə kimi 7725,65 kubmetrdə təmizləmə işləri görülmüşdür. Son beş ildə cəmi 46296 kubmetr daş-beton bəndlərdə təmir aparılmış, 4692 kubmetr qabion bəndlər quraşdırılmışdır. Qeyd olunan müddətdə 6729 metr daş-beton bəndlər tikilmişdir.

Aqrar-sənaye rayonu kimi Zaqatala

da iqtisadiyyatın əsas sahələri olan bitkiçilik, heyvandarlıq, meyvə tərəvəzçilik, gülcülük, arıçılıq ildən-ildən inkişaf təmin edilir. Beş il bundan əvvəl sahələrdən 26806 ton məhsul üzünən zaqatalılarda torpağa, əkinçiliyə marağın artırılması sayəsində 2015-ci ildə bu göstəricini 34145 tona çatdırmışlar. Dən üçün qarğıdalı, tütün, kartof, tərəvəz, bostan bitkiləri, meyvə, üzüm istehsalı 2014-cü ilə nisbətən bu il daha çox olmuşdur. 2013-cü ildə becərilən meyvə bağlarının 11437 hektara çatdırılması sayəsində məhsul istehsalı 579 ton artırılmışdır. Azərbaycan hökumətinin və ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə “Azərbaycanda rəqabətliyin və ticarət layihəsi” çərçivəsində fındıqçılığın inkişafı üçün 2 hektar sahədə xərcləndirilmiş intensiv fındıq sortları əkilməmişdir.

2009-cu ilə nisbətən ötən ilin yekununa iribuynuzlu mal-qaranın sayı 1859 baş, qoyun-keçilən sayı 2493 baş çoxalmışdır. Göstərilən müddətdə rayonda diri çəkiddə ət istehsalı 1330 ton, süd istehsalı 3287 ton artırılmışdır. Bu sahədə süni mayalanmanın da əhəmiyyəti yeterincədir. Rayondakı süni mayalanma mərkəzinin direktoru İlham Solta-

yararsız yerdə yaxşı fındıq, üzüm bağları salmışam. Qoyunçuluqla da məşğul oluram. Deməli, rayonumuzun sosial-iqtisadi həyatına mənim də köməklərim dəyir.

Rayonda olanda digər bir iş adamı ilə — Məmməd Şifayevlə söhbətimizdə də bu fikirləri eşitdik.

Şirkətimizdə 30-a yaxın adam çalışır.

nov bu məsələyə aydınlıq gətirərək dedi:

—Son illər respublikamızda bu məsələyə diqqət gücləndirilmişdir. Aqrar sahədə aparılan islahatlar heyvandarlığın bu istiqamətində də marağı xeyli gücləndirmişdir. Əgər 2009-cu ildə Zaqatalada 3065 mal-qarada süni mayalanma aparılmışdısa, 2014-cü ilin sonunda bu göstərici 5313 baş olmuşdur. Başqa sözlə, süni mayalanma yolu ilə 2009-cu ildə 2389 baş bala alınmışdısa ötən ilin sonunda bu göstərici 4359 başa çatdırılmışdır.

Zaqatalada iqtisadiyyatın daha da möhkəmləndirilməsində, tikinti, abadlıq işlərinin genişləndirilməsində sahibkarların, ayrı-ayrı iş adamlarının da rolu böyükdür. Onların bəziləri ilə də həmsöhbət olduq.

Tofiq Qurbanov (sahibkar) - Ulu öndər Heydər Əliyevin xalqımızın tələbi ilə ikinci dəfə Azərbaycana rəhbərliyə gəlməsi, bazar iqtisadiyyatına keçidlə bağlı iqtisadi islahatlarla başlanması, nəhayət, sahibkarlıq fəaliyyətini önəmə gətirdi. Ağac emalı, mebel istehsalı, maşın təmiri sexlərim, şadlıq evim var. Bü-tün bunlarla kəndimizin, rayonumuzun adamlarına xidmət göstərirəm. Çünki həmin yerlərdə çalışanlar elə zaqatalıların özləridir. Bununla yanaşı, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmağı da unutmu-ram. Kəndimizin ərazisində istifadəsə,

Yarandığı 26 il müddətində çox işlər görü-lüb. Son illərin bir neçə faktını misal çəksəm bunu aydın görərsiniz. Muxax kəndindəki, şəhərdəki 3, 4 saylı bağça-ların, həmçinin mədəniyyət obyektlərinin əsaslı təmiri məhz şirkətimizin əmə-yi ilə həyata keçirilib. Şəhərdəki 24 mənzilli yaşayış binası da bizim məhsu-lumuzdur. Hazırda 3 mərtəbəli biznes mərkəzinin tikintisini aparırıq. Digər qonşu rayonlarda da şirkətimizin fəali-yəti var.

2011-ci dərs ilində Təhsil, Fövqəladə Hallar nazirlikləri və YUNİSEF-in layi-

həsinin həyata keçirilməsi üçün rayo-nun iki məktəbi - Suvağil kəndindəki 1 sayılı, şəhərdəki Ş.Qurbanov adına 3 sayılı tam orta məktəblər pilot məktəblər seçilmişdir. Uşaq Gənclər Şahmat məktəbinin şahmatçıları Ruhangiz Dibirova Macarıstanda keçirilən avropa çempionatında, Səbuhi Qurbanov isə İspaniyada keçirilən dünya birinciliyin-də iştirak etmişlər. Polşanın Krakov şə-hərində keçirilən XII beynəlxalq şahmat festivalında rayonun yetirməsi Xədicə Xəlilova I yeri tutaraq festivalın qalibi ol-muşdur. 2011-2012-ci tədris ilində Aşa-ğı Tala kəndindəki 1 sayılı məktəbi “İlin məktəbi”, Yuxarı tala kəndindəki 2 say-ılı tam orta məktəbin müəllimi Səadət Dibirova “İlin müəllimi” müsabiqəsinin qalibi olmuşlar. 2011-2013-cü tədris ilində həmin mükafatlara yenə Aşağı Tala 1 sayılı tam orta məktəb və Əlibay-ramlı kənd tam orta məktəbin müəllimi Nəzakət Məmmədova layiq görülmüş-lər. 2011-2015-ci illər ərzində rayonda 27 məktəb tikilmiş, 9 məktəbdə əsaslı təmir aparılmışdır. 2011-2015-ci illərdə məzunların 1671 nəfəri ali məktəblərə qəbul olunmuş, 1 nəfəri 700,69 nəfəri 600-dən yuxarı bal toplamışdır. Yeddi nəfər məzun orta məktəbi qızıl medalla başa vurmuşdur.

Zaqatalada səhiyyənin, mədəniyyə-tin inkişafında da uğurlar yeterincədir. Zaqatalanın mədəniyyət və turizm isti-qamətindəki uğurları da həmiyə bəllidir. Son illərdə burada neçə-neçə yeni isti-rahət mərkəzi, çoxlu sayda park, istirahət guşəsi yaradılmışdır. Bir sözlə, Za-qatala bütün sahələrdə zirvəyə doğru inamly yürüşdədir. Yolun işıqlı, uğurlu olsun, - deyib biz də bu gözəl məkandan ayrıldıq.

Rasim AMANOV,
“Respublika”

ictimaiyyətin fikirlərini, arzu və təklifləri-ni öyrənməklə başlayan icra hakimiyyə-tinin başçısı, bütövlükdə aparat, bu gün zaqatalalılarda böyük inam bəslədiyi, güc tapdığı ümid qapısıdır, buradan heç kim ümidsiz, gümansız qayıtmır. Ona görə də rayonumuzda yüksək işgüzar-lıq da var, qayğıkeşlik də.

Biz də bütün bunların sorağı ilə son beş ilin uğurlu göstəricilərinin qiymətli səyahətinə çıxdıq, mövcud vəziyyətlə yerində maraqlandıq, ayrı-ayrı sahələrin iş adamları ilə həmsöhbət olduq.

Yeni tikintilər, abadaşan küçələr, yollar son beş ilin ən uğurlu, yaddaqa-lan ən başlıcası isə, Zaqatalanın daha da gözəlləşməsinə, inkişaf etməsinə, adamlarının sosial qayğılarının həllinə təkan olan ən güclü amillərdəndir. 2011-2014-cü illərdə 549,8 milyon manatlıq tikinti, abadlıq və quruculuq işləri görülmüşdür. Onlarca məktəbdə, məktəbəqədər tərbiyə müəssisələrində, di-gər bir sıra sosialyönümlü və inzibati bi-nalalarda təmir, tikinti, yenidənqurma iş-ləri aparılmışdır.

Qeyd edək ki, tikinti-quruculuq digər istiqamətlərdə də ardıcılıqla davam et-dirilir. Son beş ildə rayonda səhiyyə, ra-bitə və digər yönümlərdə də genişmi-qyaslı tikinti-abadlıq işləri görülmüşdür. Göyem bələdiyyəsi ərazisindəki qaztənzimləyici stansiyası, Lahic kənd-in-dəki fındıq emalı, Muxax bələdiyyəsi

